

TISKOVÁ ZPRÁVA

Česká věda selhává ve využití potenciálu kvalifikovaných žen

Praha, 16. července 2015 – Česká republika patří v současnosti z hlediska prosazování rovných příležitostí žen a mužů ve vědě k nejhorším státům Evropy. Zatímco počet výzkumníků/nic v ČR se dlouhodobě zvyšuje a zvyšuje se také zastoupení žen ve studiu i mezi jeho absolventy/kami, celkové zastoupení žen mezi výzkumníky/cemi se za poslední desetiletí nijak nezměnilo. Vyplývá to z **Monitorovací zprávy o postavení žen v české vědě za rok 2013**, kterou právě vydalo Národní kontaktní centrum – gender a věda Sociologického ústavu Akademie věd ČR, v.v.i.

Tento paradoxní a v Evropě ojedinělý trend, kdy nárůst zastoupení žen mezi studujícími nevede ke zvýšení podílu žen mezi výzkumníky, příkladně ilustrují technické a přírodní vědy. Navzdory zvyšujícímu se počtu žen ve studiu technických oborů a přírodních věd na úrovni magisterského i doktorského studia je v těchto oblastech zastoupení žen mezi výzkumníky/cemi nejnižší a stagnuje, nebo dokonce klesá. V těchto oborech přitom pracuje nejvyšší počet výzkumníků/nic v ČR - **65,7 %**. Celkově ve vědě působí **28,3 %** žen.

„Dlouhodobě přetrvávající stav je skutečná rarita. Česká věda neumí využít potenciálu vzdělaných žen,“ říká vedoucí NKC – gender a věda, Marcela Linková. Vyspělé evropské státy si na rozdíl od České republiky uvědomují, že podmínkou udržitelné a společensky přínosné vědy je vyšší zastoupení žen ve vědě, tedy rozmanitější složení vědeckých týmů.

Studie také poukazuje na jasný trend - **s rostoucí kvalifikací se směrem k výzkumné profesi zastoupení žen snižuje a podíl mužů naopak roste**. Přírodní, technické a zemědělské vědy zaznamenaly největší ztráty podílu žen mezi ukončením doktorátu a profesí výzkumnice. Tyto obory jsou tedy nejméně schopné zaměstnat kvalifikované ženy. Lékařské vědy jsou jedinou disciplínou, kde je zastoupení žen a mužů mezi výzkumníky vyrovnané (**49,4%**) a od roku 2001 soustavně rostlo. Počet žen také roste ve vládním sektoru.

Nejhorší situace je v **podnikatelském sektoru a technických vědách**: obě oblasti zaznamenaly od roku 2001 pokles a zaměstnávají průměrně **15%** žen-výzkumnic (přesně podnikatelský sektor 15,3% a technické vědy 14,5%). „V těchto oborech pracuje největší počet výzkumníků a také sem plyne největší podíl veřejných finančních prostředků,“ říká autorka zprávy Hana Tenglerová.

Monitorovací zpráva rovněž poukazuje na nedostatek žen v **rozhodovacích pozicích výzkumu a vysokého školství** (pouze **17,6%**). Stejně tak mezi docenty a profesory převládají muži.

Nízký podíl žen je patrný i v **poradních orgánech a panelech**. V roce 2013 byl podíl žen pouze **25,6 %**. Pod touto hodnotou se nacházejí poradní a expertní panely Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury ČR, Akademie věd a České konference rektorů.

Studie také zjistila, že v profesích spojených s výzkumem nadále panují značné mzdové rozdíly. Průměrná mzda specialistky ve vědeckých a technických povoláních dosahuje 80,6 % mzdy jejího kolegy. Genderový mzdový rozdíl (počítaný z průměrné hrubé měsíční mzdy) provází profesní dráhu žen od jejího počátku až do konce.

Celou monitorovací zprávu najdete na stránkách <http://www.genderaveda.cz/files/postaveni-zen-v-ceske-vede-2013.pdf>

V případě zájmu o více informací či rozhovor prosím kontaktujte Nadu Strakovou – 731 450 719, nada.strakova@soc.cas.cz

Poznámka: Monitorovací zpráva o postavení žen ve vědě za rok 2013 byla vypracována pod starým názvem Národní kontaktní centrum – ženy a věda, které se k 1. 7. 2015 změnilo na Národní kontaktní centrum – gender a věda.

Národní kontaktní centrum – gender a věda je projekt Sociologického ústavu AV ČR, který od roku 2001 přispívá k budování genderové rovnosti v oblasti vědy a výzkumu.